

НАРОДНЫ НОВИНКЫ

КУЛЬТУРНО-СПЛОЧЕНЬСЬКИЙ ТЫЖДЕННИК РУСИНІВ СР

р. XVII
ч. 25 – 28
11. юла 2007
ціна 6,- Ск

• Першыраз в рамках конгресу было тэв. выяздове засіданя СКР до штирѣх русиньских сел Марамороша. На фотці сурь три генерациі Русиніе села Быстрый, з котрыма бісидовали делегаты Світоваго конгресу Русиніе і Світоваго форуму русуньской молодежи в Румунії.

• Того року лауреатами Премії Александра Духновича за русиньску літературу ся першыраз стало троє авторів єдного зборника поезії: Славко Вінаї, Наташа Рібович і Іван Медшї. Першыі із них (третій зліва) перевзяв сошку карпатського медведія і фінанчну премію з рук меценаша той премії Штефана Чепы (другий зліва) а о тій премії і о оціненім зборнику пару слов повіли: председа Карпаторусиньского научного центра в США Павел Роберт Маґочій (першыі зліва) і член пороты Василь Хома (першыі справа).

• В культурнім програмі трѣх днів (21. – 23. юна 2007) в рамках 9. СКР успішно выступили репрезентанты Словеньской асоціациі русиньских організациі – музично-співацька група Яворина зо Снины під веджінєм Марії Ґірової (долов третя зліва), далшыма єй членами были Ян Яролин, ст., мол. і Яна Ілішкова.

• Новозволеныма членами Світової рады Русиніе ся стали: (першыі ряд зліва) Аґата Пілатова, Маріанна Лявинець, Наталія Гнатко, (другыі ряд зліва) Владимір Противняк, Михайло Алмашій, Павел Роберт Маґочій (председа), Дюра Папуґа (підпредседа), Юрій Фірацк, Андрій Копча, а выконным секретарѣм СКР ся став Александр Зоуляк.

ДВІ НАЙГЛАВНІШЫ ЗАДАЧІ – ШКОЛЫ І СПИСОВАНЯ ЛЮДЕЙ

(Главный выступ на 9. Світовім конгресі Русиніе председа Світової рады Русиніе Павла Роберта Маґочія, Марамуреш-Сіґет, Румунія, 22. юна 2007.)

Дорогы делегаты і гості конгресу, довольте мі зачати своє выступліня пропозиціов, жебы сьме в минуті тиха дали почтивость двом членам Світової рады Русиніе, які од послідного конгресу в році 2005 одышли з нашого земского жытота: Василеві Туркови, бывшому председови Русиньской оброды у Словакіі і першому председови Світової рады Русиніе, і Михайлови Варгови, бывшому председови Руськой маткы в Сербії і доворотничому членови Світової рады Русиніе.

Мій реферат, як председа Світової рады Русиніе, має три части. У першій части ся заміряю на оціняня работы Світової рады Русиніе од послідного світоваго конгресу, в другій части – на проблемы, які стоять перед світовым конгресом в сучасности, а в третій части ся заміряю на найважншы задачі, які бы сьме мали реалізувати в наступных двох роках і в будучности.

Діяльність Світової рады Русиніе у роках 2005 – 2007

Од послідного конгресу Світова рада Русиніе ся зышла три разы: у септембрі 2005 в Руськім Керестурі, в маю 2006 в Кричиці, і в февруарі 2007 в Мараморош-Сіґеті. Мушу повісти, же ня тішты, же на засіданях у Кричиці і в Мараморош-Сіґеті взяли участь выштыкы членове Світової рады Русиніе, што сіґналізує чутя одповідности членів рады в одношнію к Світовому конгресу Русиніе. Тыж хочю підкреслити факт, же за оцінюваным періодом председа Світової рады Русиніе ся особно стрітив з представителями рядных членьских організациі у Сербії, Польщі, Мадярщині, Румунії, США, Україні, а тыж з представителями двох асоціациі, членове яких сурь делегатами того конгресу за Словакію.

Резолюцію, яка была прията 8. Світовым конгресом Русиніе в Кричиці у році 2005, творило сім задач про світову раду і єй председа. З потішнєм можу конштатовати, же пять зо семох задач были ходем счастья сповнены. Выконный секретарь рады Александр Зоуляк в рамках веб-сторінкы Академії русиньской культуры в Словеньской републиці створив самостатну рубрику Світового конгресу Русиніе. По першыраз од свого възнику в році 1991,

Світовий конгрес Русиніе надвязав офіціалны контакты з владами выштыкых країн, в котрых жыють Русини. В тім часі розвиваємо свою роботу в двох главных містах: у Вашингтоні і в Києві. Председа Світової рады Русиніе ведно з делегациов Американів русиньского поводу был приятый у девятих посолствах в америкыім главных містах, а то: в амбасадах Чеськой републикы, Мадярщины, Польщі, Румунії, Сербії, Словакії, України, в заступительствах Европской унії і Ватикану. Притім, в посолствах України і Румунії сьме были на авденціі по два разы. У выштыкых амбасадах нас прияли амбасадоры, папський нунцій або высокопоставлений представитель каждого штату. Посолствам України і Сербії сьме писомно адресовали вопросы, тексты котрых были пізніше опублікованы в друкованім органі Світоваго конгресу Русиніе – часописі Русин.

Окрем навщів амбасад, членове америкыцьких русиньских організациі ся стрітили з представителями Міністерства заґранічя США і з дакілкома америкыцькыма конгресменами, враховано председа комісії конгресу про вопросы контактованя з Українов, і з впливынім членом Комітету про заґранічны контакты Сенату США Джонном Мек-Кейном. Вдяка спомянутым навщівам, выштыкы нашы припоминкы, як позітивны, так і негатівны, ся дістали к владам каждой країны, а в припаді сенатора Мек-Кейна, то він сам їх дав президентови України Вікторови Ющенко. Подобный лобінґ будеме у Вашингтоні робити і надале, окреме при пересвідчованю Конгресу США, жебы выслысив знепокойна над статусом Русиніе на Україні. Подобны стрічы председа Світової рады Русиніе бы мали зорганізувати члены світової рады з представителями влады каждого штату, де жыють Русини, то значіть у Варшаві, Братіславі, Будапешті, Беоґрадї, Букурешті і так далше.

У февруарі 2007 председа Світоваго конгресу Русиніе ся стрітив в Ужгороді з представителями Закарпатської областной рады і штатной адміністраціі, яким передав меморандум з вызовом, жебы підпорвали процес узнаня Русиніе на Україні за окрему народность. Без огляду на звязь між тои навщівов і наслідныма подіямаи, за два тыждні, 7. марца, Закарпатська областна рада скоро єдногослоно прияла рішшыя – узнати Русиніе за окрему народность на Закарпатю, і вызвала централну владу зробити тото саме в рамках цілої України. Бісідуючы о тім, довольте мі высловити велике подякованя выштыкым русиньским активістам Закарпатья, без огляду на то, ці сурь, або не сурь, офіціално звязаны світовым конгресом, за їх поміч при узнаню Русиніе за окрему народность. Тот тыждень єм ся, як председа Світоваго конгресу Русиніе (ведно з делегациов Закарпатья і Канады) стрітив у Києві з амбасадорами США і Европской унії в Україні, і з повіренником Верховной рады України у вопросах

В МАРАМОРОШ-СІҒЕТІ БЫВ 9. СВІТОВЫЙ КОНҐРЕС РУСИНІВ СІМБОЛІЧНЫЙ ОБРАЗ ЄДИНСТВА РУСИНІВ КАРПАТЬСКОЙ РУСИ

Оцінити діяльність світової русиньської організації од року 2005 і накреслити стратегічний план работы на далшы мінімално два роки, было цілєм засіданя 81 делегатів і дакілкох десяток гостів 9. Світоваго конгресу Русиніе у румуньскім місті Мараморош-Сіґеті 21. – 24. юна 2007.

Выбір міста організованя конгресу не был нагодный, як сьме о тім писали в статі в минулім числі Народных новинок (А. Пілішкова: *Мале світло про перспективу Русиніе у Румунії*, ч. 21–24/2007). Русини в Румунії через свою єтничну організацию **Культурне обцество Русиніе Румунії** (взыкла в р. 2000 в місті Дева, реґіон Арад) сурь од р. 2003 членом Світової конгресу Русиніе, а їх репрезентант, Др. Юрій Фірацк, членом Світової рады Русиніе, што значіть, по перше, же мали єднаке право, або кідь хочете і привілеґіє, на організованя конгресу в своїім офіціалнім матерьскім штаті, Румунії, а по друге, тыж право на підпору з боку міжнародного русиньского руху. Бо як знаме, народно-возродный рух у марамороських Русиніе ся находить на самых зачатках, зачінає собі будувати свою властну організацию структуру, глядаты способны особыности про народность діяльність, здобывати підпору домашніх штатных і церьковных інштитуціов, але в рамках членства в Европській унії тыж підпору у надародных інштитуціов. Членство у Світовім конгресі Русиніе тыж мож поважовати за путь як выйти на міжнародну арену і здобыти опорны точки про розвој діяльнотва нелем своєї єтничной організациі, але і про возрождіня русиньской ідентичности в Мараморошу, а тым і в Румунії.

Єдым з вызначных практичных кроків, який в посліднім році был зроблений вдяка фінанціям Европской унії на підпору нами повідженого, было отворіня граничного моста через ріку Тісу, який по довгім часі природно споем марамороських Русиніе, жыючых по обидвох боках Тісы, але в двох розділных країнах – в Україні і в Румунії. Сімболічний спокійный переход того моста бившов частєв делегатів і гостів 9. конгресу з українського боку Марамороша на румуньскій бок мав сімболізувати неподільность історичной домовины карпатських Русиніе – Карпатської Руси, яка ся тігать од рікы Попрад на западі (Пряшівська Русь) аж по ріку Русову в Мараморошу, сучасній Румунії. І хоць знаме, же абсенция фактичного членства України в Европській унії є єдною з найважншых комплікаціов про утриманя ходем сімболічної неподільности історичной домовины Русиніе, о чім каждый із вступаючых з України на територію Румунії, од р. 2007 членьской країны Европской унії, ся міг пересвідчити. Но наперек тому, якраз тога сімболічна презентациа єдноты на найвышоднійшій границі історичной домовины Русиніе і її в данім моменті автохтонного населіня – карпатських Русиніе, ся 21. юна 2007 стала прологом к 9. Світовому конгресу Русиніе. Сімболічний образ єдинства Русиніе як кібы выштыкых наладив на такую саму атмосферу і почас практичной триденной работы конгресу.

Уж традично każde засіданя Світоваго конгресу Русиніе є презентациов работы членьских організациі конгресу. Тота ся розвивать в дакілкох аспектах, причім домінують по цілній час традичны культурны активіты (фолклорны фестивалы, літературно-драматичны імпрезы, малярьскы і іншы выставкы і т. д.) і видавательська робота (белетрія, література факту, научна література, словники і под.). Каждый такой конгрес є, значіть синтезов розлічных аспектів русиньского жытота, і каждый два роки сурь якбы їх малов біланцов.

9. СКР отворила презентациа найновшой книжковой продукціі Русиніе. Знаючы сучасны слабы фінанчны можности про книжкову продукцію конкретно напри. в Словакії, не было нам дивно, же програм тогорічного конгресу авізовав скромну презентацию – лем двох найновшых книг, а то: русиньского меґапроєкту *Народ нывідкы, ілустрована історія карпатських Русиніе* автора професора Павла Роберта Маґочія, і новелы Марії Мальцовской *Зелена фатаморґана*. Обидві вышли, парадоксно, не в котрімсь зо своїх домашніх видавательств, а на Україні, у видавательстві Валерія Падыка, який, окреме авторів, процес выробы каждой з них коментовав. Ту мусиме додати, же зо Словакії є то уж друга книжка (перша была Гавриіла Бескида: *Николай Бескид на благо Русиніе*, у р. 2005), котру з розлічных причін было легше выдати мімо нашой републикы. Думаємо, же не шкода бы было у звязи з тым спробувати критично розанализовати пріоріты окремых єтничных і професійных русиньских організациі у нас, в першім ряді Русиньской оброды, яка уж дакілко років на Словеньску вирішує о пріорітах народностного жытота Русиніе у нас, і часто, подля нас, необъективно. Наконечь, факт, же сама РО на найновшій русиньській книжковій презентациі ся не презентовала нічим, о дачим свідчіть. Наопак, своєв продукцієв ся, окреме споминаных, в Румунії похваляли Русини з Чеськы, України, а найбівшов – домашній марамороськы Русини.

В рамках культурных презентациі, тогорічний конгрес доповнєвали творці і пропагаторы русиньского фолклору з Румунії, Хорватії, Сербії і зо Словакії, причім нашу країну репрезентовали – група Яворина зо Снины і співацьке тріо Маґуровых з Гуменного. Окрем того, домашній про гостів в рамках супроводных акцій приправили фотовыставку з діяльнотва членьских організациі СКР, одґаліня памятной таблы жертвам мараморош-сіґетьскых судных процесів в р. 1913 – 1914, екуменічкы службы Божы, выголошіня Премії А. Духновича за русиньскую літературу, забавный вечер під голым небом і т. д. Но, подля многах, найінтереснішов была екскурзія по селам, недалеко од Мараморош-Сіґету, де жыють Русини – *Тіса, Быстрый, Крачунів і Вышня Рівна* – значіть контакт з містныма людима, який має великій змысел про укріплєваня народного усвідомліня. Было бы добрі, кібы такы формы народностной і культурно-освітної работы між людьми ся почас таких великих акцій організували сістематично.

Саме конгресове засіданя в Румунії ся одивало в спокійній атмосфері, причім участь у єго работі взяли

(Продовження з 1. стор.)

ДВІ НАЙГЛАВНІШІ ЗАДАЧІ – ШКОЛИ І СПИСОВАННЯ ЛЮДЕЙ

людських прав (омбуцманом). Вдяка такому лобінгу в головних містах США і України, наш конгрес, фактично ся став узнаваним голосом Русинів у світі. Тоді ж чисту ношу повинні сьме нести з відповідностей.

Далшов задачов, яка стоїть перед Світовом радом Русинів єй председом, є поміч при організованю 3. Міджнародного конгресу русинського языка. То значить, в тім році, у серпні, організує іщі еден конгрес – третій языковий конгрес у польськім Кракові. Вдяка ініціативі докторки Олены Дуц-Файфер, сполуорганізатарми языкового конгреса ся стали наш Світовий конгрес Русинів, фундація „Рутеніка“ і Педагогічна академія в Кракові. Буда то найбівший языковий конгрес із штыткых дотеперішніх, на якім выступить 30 реферуючих, а участь на нїм возьме 40 учительів і 10 гостів з 12 країн.

З другого боку, у кус приземленішим тоні бы-м хотів спомянути, же в оціневаний періоді од 2005 року світова рада, но в першім ряді єй председа, мусили рішати нелегку задачу – заступління у світовім конгресі двох країн – Мадярщині і Словакії. Подля одной з попередніх резолюцій світового конгресу, яка становила, жебы, в рамках можностей, членове світовой рады з каждой країны были репрезентантами асоціації русинських організації, а не лем єдиной організації, не без проблемів сьме ся добило того, же Мадярщина і Словакія пішли таков путів, як перед нима Україна і США; то значить Мадярщину в Світовій раді Русинів у сучасности заступлять репрезентант Асоціації русинських організації Мадярщини, а Словакію – репрезентант, як єден колективний член, і Русинської оброди на Словенську (в альтернатіві), і Словенської асоціації русинських організації.

Без огляду на то, же далшый вопрос не є в програмі світового конгресу, председа світовой рады ся став добровольным координатором збераня фінанцій про школы в Европі, в якіх ся учить русинський язык. За послідні штыри роки сьме позбарали фінанції на забезпеченя ходу чотырех клас з навчанем русинского языка в Словакії. Але сліднішы суть успіхи в Закарпатю, яка ся досягли в кооперації з паном Василем Сарканичем і з другою делегатом конгресу з України, яка сучасно суть членами Рады русинських школ на Закарпатю. Перед штырьма роками ся програм зачїнав з восьмома „недільными школами“. Каждый рік то число росло, аж в школьскім році 2006/2007 на цілім Закарпатю фунгує 27 русинських клас. Ту бы-м хотів подяковати нелем Раді русинських школ, але і спонсором зо США і Канади (з яких дакотры ани не маюць русинське коріня), щедрость яких дозволила реалізавати освіту в русинськїм языке на історічній Підкарпатській Русі.

Проблеми, які стоять перед нами

В другій часті свого реферату, як єм уж спомянув, будо говорити о проблемах. Подля мене, Світовий конгрес Русинів ся дістав до кризи. Многы з нас маюць все бівшы пожадавки і все вєще чекаюць од конгресу, і зато є логічне думати о тім, же реалізавати бы іх мали і дакотры новы особы, котры сидять міджі делегатами. Але і так конгрес має серьезный недостаток кадрів. Я думам на штось цалком конкретне, а може найважнішым проблемом в тім аспекті є сама світова рада.

Наприклад, кідь світовий конгрес вызвав к створіно інтернетовой сторінкы, вызвав тых к створіно календаря планованих акцій. З девятьох членів світовой рады максімально двома зробили таку інформацію. Кідь сьме ся рихтовали на стрічу з представителми влади каждой країны, де жыють Русини, в рамках концїюваня поданя про них, не еден раз сьме просили каждого члена світовой рады припривати інформацію, обсягом якої мали быти два найболучішы проблемы, які маюць Русини в каждой країні. З девятьох членів таку інформацію нам дали лем троє. Подобно, просили сьме каждого члена світовой рады припривати список штыткых організації в даній країні, які суть звязаны зо світовім конгресом. Одповіди сьме дістали лем з єдной країны. На Десятім світовім конгресі Русинів у Мараморш-Сігеті є найменше фольклорных груп споза граніці, які маюць выступити на концерті. Чом? Наприклад, Україна – бо є найближе, лем через ріку Тису – дістала привілежіє на найдовшый час про свое выступлїня. Організатары конгресу докїнци забезпечили фінанції на stravованя 100 гостів з України, які мали выступити на святотчїнім концерті в суботу. Але, выступаючі з України не пришили з такой простої причїны, же з організованого боку про іх приїд не было штыткою порядно пририхтоване, без огляду на то, же перешли штыри місяці од посліднього засіданя світовой рады, яка акцентувала потребу реалізаваня таких кроків. А бы-м сьме спомянути іщі вєще приклада двох такой сорты, але не буду, бо і так єм пересвідченый, же дакотры з вас ня будуть обвиньвати з вимовтаня смїята з властной хыжы перед поріг. Але, думам собі, же то суть серьезны вопросы, без вирішїня котрых не відуку можности про порядне фунгованя світового конгресу в будучности.

Кідь ся ня зїдувають, што то значить про чоловіка быти председом делегації країны на світовім конгресі, я одповідам, же такой чоловік мусить быти в першім ряді адміністратором, секретарем. Я не думам на генерального секретаря бывших коммунистичных партій, ани на выконного секретаря бізнесових корпорацій, які діспонують множеством робітників. Я думам на чоловіка зо способностями секретаря, який хоче, має інтерес, можности і способности робити кропітку організачну роботу – а што є найважніше – дотримувати термини становлены выконным секретарем Світовой рады Русинів. На тім місті, думам же є вгодне повісти, же Світовий конгрес Русинів почас минулых 15 років за свое фунгованя вядчить миморядній організаторській роботі Александру Зозуляк. Саша за свою роботу не дістає ніякы грошы, не має право голосованя, але робить штыткою, чім го повірити Світова рада Русинів або єй председа. То є тот самый Саша, котрого дакотры участници минулого конгресу жадали одкликати з функції.

Завтра пообіді термін мандату каждого члена Світовой рады Русинів ся кінчить. Я думам, же делегація каждой країны выберє споміджі себе до світовой рады таку особу, котру поважує за найодповіднішого репрезентанта. У звязи з тым, вызывам каждого кандидата на членство в світовій раді, жебы тот мандат прияв, або прияла, лем в тім припаді, кідь є охотный робити ефективну секретарську роботу. Самособов, то саме платить ай про особу, яка стане новым председом.

Задачі до будучности

Третій і послідній вопрос: яка наша перспектива? Які маюць быти главны задачі Світового конгресу Русинів і єго представителів у каждой країні? Я собі думам, же мали бы то быти дві задачі: школы і списованя людей. Не хотів бы єм уж повторяти то, што каждый добрі знає, же будучность карпатських Русинів як народности залежить од молодых людей, які знаюць русинський язык, а што є окреме важне, же ясно собі усвідомлюють факт, же Русини суть окремим народом, без огляду на то, же не маюць властну державу. Як знаєме, досягнутий ступінь формальной освіти є єдинов путів на забезпеченя языковой і культурно-історічній самосвідомости. Зато вызывам організацію з каждой країны, жебы сформувала стратегічний план, цілім якого буде збівштыє число клас з навчанем русинського языка в основных школах, гаранція приступности і якости учебників і гаранція адекватной высокошкольської формации будучих учительів русинского языка і культуры.

Самособов, у послідних роках были досягнуты дуже важны успіхи в каждой уж спомянутой сфері, але зробити треба іщі вєще. Наприклад, в Польщі є Оддільня лемківско-русинского языка і культуры в Педагогічній академії в Кракові. Лемже стає ся, же екзїстенція того оддільня є час од часу орожена, а то ці внаслідку внутурной політїкы універзіты, або наслідком недостатку штудентів. Чом Стотарышны Лемків і другы лемківскы організації в Польщі не поставлять собі за прїоритный ціль своего діяльства – высокошкольської приправу учительів, і не пожа-

дують створити нелем оддільня, але інштїтут або катедру на сталій основі?

В Словакії сітуація вызерать діаметрално протїлежно. Словенська влада і Пряшівска універзіта доволили реалізавати по успільній акредітації учительскы штудійны програм на сталій основі. Але де суть школы? У Словакії є лем 8 школ із навчанем русинского языка. Іх число ся не збівшыло од зачатя штудійного програму в році 1999, наopak, ся зменшило, было іх 12. Што є гірше, в штырьх школах учительів русинского языка суть плачены за годины материнского языка не з школьської касы, а зо спонзорських пїнязей од Русинів зо США. Вопрос: чом є так мало клас? І чом за годины русинского языка у штырьх школах учитель мусить быти заплачений з фінанцій заграничных спонзорів? Видить ся мі, же причїна є в тім, же Русини в Словакії вимутьють вєще часу і фінанцій на судны споры о право на справу Руського дому в Пряшові або о право на назву новинок ці часопису. То є марнотратство! Чом радше не выжыти штыткы індивідуалны і організачны силы на лїпшы цілі, а то в першім ряді на систематічну – підкреслюю, не одноразову, але систематічну – роботу у селах, жебы пересвідчїти родічїм, же іх діти мусять мати приступ до навчаня материнского языка, бо маюць на то право. Русинський язык і культура мусить быти повинным, а не неповинным, не факультативным предметом.

У Закарпатю хоць вїдукує росшырєваня сітї русинських недільных школ, але тых лем вдяка заграничным фінанціям, які в далшїм школьскім році досягнуты за 33 школы суму 20 тїсяч амерїцьких доларів. Вопрос стоїть: як довог будуть мочи Русини зо Северной Америкы каждыйрочно підпорувати такы недільны школы? Русинські організації Закарпатя вызывають створити катедру русиністїкы в Ужгородській універзіті. Але ці роздумовав хтось о тім, як ся то може стати? Наприклад, створіня катедры не мусить быти аж таков тяжков задачов. Але як то будє з реалізаваню штудійного програму? Цї можеме з істочов повісти, же учительів той катедры не зачнуть представляти Русинів з іх культуров – не як окремий народ, а лем як етнічну групу Українців, а іх язык – не як окремий язык, лем як діалект українского языка? А як то є з русинськыма школами в Румунії і в Мадярщині? Я не знаю, ці екзїстують, а кідь екзїстують, то на якій педагогічній і концептуалній уровни?

Сумарїзуючі повїдене, повторюю, же членська організація каждой країны мусить сформувати стратегічний план навчаня нелем русинского языка, але і прїяти такий концептуалный модел, який русинську історію і культуру не видить лем в рамках граніць будь-котрого сучасного штату, але як часть бївшої культурно-історічній території з назвов „Карпатська Русь“, яка ся тігать од Попраду на западі – по вышню Тису і ріку Рускова на выходї.

А теперь к списованю людей. Уч не маме аж так много часу. Наступне списованя людей будє в році 2010, респ. в році 2011. То значить, же маме лем три і пів аж штыри роки. Зато мусиме зачатї роботу уж тепер, а не чекати на час тісно перед списованем. Чом ся маме так занїмать списованем людей?

В першім ряді, штыткы знаєме, же ніяка штатїстика не є така, який можеме цалком вїрити. Але каждая влада зберать штатїстїчны інформації і выходити з них прїяв прїнято важны рішїня. Фактом є то, же одношїня к меншїнам і роздїліваня про них фінанцій ся реалізуює на базі з тых штатїстик, прїтім не є важне, до якої міры адекватно тоти цїфры копїрують реалну сітуацію. Зато нашов задачов є збївштыє число Русинів у каждой країні, де жыють. А треба памятати, же ніхто нам то не помोजе зробити, окрем нас самых.

Не хоче ся мі вїрити, же в Польщі жыє лем 5 тїсяч Лемків, а в Закарпатській області України – лем 10 тїсяч Русинів? Кідь знаєме, же 55 тїсяч людей в Словакії задекларовало русинський язык як свій материнський, так людей з русинсков народношть мусить быти таке саме, або приближне число. Зато, число вышше 24 тїсяч людей русинской народности, зафіксоване списованем людей в році 2001 в Словакії, при далшїм списованю в році 2011 мусить быти хоцьбы лем 55 тїсяч, кідь не бївше, людей русинской национальности.

Также, я вызывам русинскы організації у штыткых країнах уж теперь створити стратегічний план приправ к списованю людей на далшы штыри роки. В тій роботі шпелїцифун роль мусить мати молодеж. Кідь єм быв критічний на адресу Світового конгресу Русинів і світовой рады, доволю є быти критічний і к Світовому форуму русинской молодежи. Задачов ани світового конгресу, ани світовой рады нігда не было, ани не є дїтованя условій молодежному форуму, але ани не є неприпустне повїздовати ся: а што досяг молодежный форум до днешнього дня (окрем громад), а окрем того, як мусить мати форум заданї? Окрем того, кідь єм добрі порозумїв, ніхто другий, як секретарь світовой рады, (тот самый „всєядусійский“ Саша Зозуляк), быв мушеный організувати молодежню делегацію; а кідь єм збаччї неофіційный вариант списку молодых делегатів з Підкарпатської Руси (Закарпатя), наш єм в нїм лем єдно прїзвїско з позначков, же далшы двома „незнамы“ репрезентанты молодежї будуть іщі доданы до делегації русинской молодежи України. Цї у цілім Закарпатю не мож найти пять молодых людей – делегатів? А што зо 656 школярями русинських недільных школ?

Може, Світовий форум русинской молодежи потребує мати ціль своей роботи? Такой вам можо порадити: агїтація в селах, де жыють Русини, за отваряня клас з навчанем русинского языка і за декларованя русинской народности прї далшїм списованю людей. У фебруарї того року єм ся стрїтив з представителми молодежї в Словакії і запропонував єм їм, жебы 260 русинських сел у Словакії роздїлили на 4 группы по 65 сел, і жебы до каждого села із каждой группы завїтали каждые літо – од року 2007 аж до року 2010. Ідіте міджі народ, дуркайте до дверей, повідайте му, хто є і прїзвукуйте, же сьте горды на то, же сьте Русини, і же так само і они мусять быти на то горды. Выслїдком такой, підкреслюю – систематічной роботи почас далшых штырьх років не може не быти бївше число Русинів і клас з навчанем русинского языка.

А наконєц, пару слов к нашому девятому конгресу в Мараморш-Сігеті. Треба зазначити два моменты. Першый ся дотыкает поносів многих делегатів минулых конгресів, же мы ся лем сходиме і говориме, точнїше, слушаєме, што говорят другы. Другый ся дотыкает смутного факту, же лем вышше 300 людей в цілії Румунії ся прїголосило за Русинів у посліднім списованю людей в році 2001. Прїтім, з огадомом можеме повісти, же Русинів лем у Мараморшу може быти не менше як 34 тїсяч. Та де же ся подїліл румунскы Русини? Як ту можеме помочі? Перед конгресом єм запропонував, жебы дньєш пообіді штыткы делегаты, а є іх до 90, ведно зо 45 молодых людьми завїтали до штырьх русинських сел і зробили там роботу з цілім дивнїтнї народне самоусвідомлїня. Таким способом будете мочи ся стрїтити з правыма румунськыма Русинами на іх властній землі. Бісїдуєте з ними. Повідajte їм – хто сьте, скады сьте прїшли і чом сьте горды на свою русинську культуру і народну ідентичность. подаруйте їм книги і брожуркы о історії і культурі Русинів написаны по русинськы або по румунськы.

Самособов, повинны сьме собі усвідомлєвати конкретны релалї. Дакотры Русини із спомїнаних сел поважують ся за Українцїв, або не видять роздїлї міджі русинських і українських народноштьє. Мы не будеме сї ставляти за ціль – деукраїнізовати іх. Нашым цілім має быти інформувати людей о тім, же маюць на выбір, і же екзїстує окрема русинська народность і культура. Вы, жытели сел Мараморша, мусите знати, же можеме собі выбрати, а як жытели Европской унії і Румунії можеме ся ідентїфікувати як карпатскы Русини, значить єден з многих державных і бездержавных народів ціловепопской родины.

Наконєц бы-м хотів высловити якнайкрашшы пожелава штыткым делегатам, гостям і симпатїзатарам Світового конгресу Русинів і Світового форуму русинской молодежи як дньєш, так окреме в наступных штырьх роках.

Сїмболічний образ єдинства Русинів Карпатської Руси

делегаты зо штыткых членських країн СКР: з України, Польска, Словакії, Чеська, Мадярська, Сербїї, Хорватїї, Северной Америкы і Румунії. Значить до роботи ся назад заполїли ай Русини зо Словакії. Лем припомянеме, же на 8. СКР в Кришиці (2005) єден з основателів СКР – Русинська оброда зо Словакії, під бывшим веджінем председкыні Анны Кузмяковой і на натиск бївшой частї словенських делегатів, заставила свое членство в СКР і в СРР, таже послідні два роки Словакія не мала в них своего офіційного представителя. В наступных роках в платности был уж модел заступлїня в СРР через асоціації русинських організації і реалізавав ся уж в минулоштьї односно Русинів у Мадярську, на Україні і в Северній Америкі. Значить, на основі того, і в Словакії в маю 2006 шість русинських організації ся соединило до Словенської асоціації русинських організації (САРО) і запропонувало своего кандидата за члена СРР. Але внаслідку персональных змін в РО в р. 2006, нове веджіня РО собі роздумало быти назад платным членом СКР – з властным репрезентантом в СРР. Наслідно vznikнув проблем, який повинна была рішати СРР. В інтересі захованя коректних міджлюдських односїм і в интересах будучої сполочной роботи на полю русинства, было вирішене, же РО буде назад прїята до СКР, але попри Словенській асоціації русинських організації, а членом СРР за Словакію – по взаємнім договорі – будє раз репрезентант РО, а по двох роках репрезентант САРО. І так, видить ся, ходем на тот час, же проблем заступлїня Словакії в СРР ся подарило вирішити без емоцій. Хоць на тім конгресі реэононав лем маргїнально, делегаты із САРО (якых было 4, а за РОС 6) прїдци высловили свой претензії к несправедливому роздїлію мїст про делегатів обїдвох субектів (4 : 6). Але тот технічний проблем будуть мусити обїдва субекты сї вирішити дома, самы міджі собов.

Робота тогорічного конгресу ся одвивала в двох пленарных засіданях – на зачатку і на кінці конгресу, а міджі нима ся робило і в пятьох секціях (культурна і історічна, літературна і публіцистична, конфесїональна, школьска, економічна і животного оточїня). Паралелно, попри засіданю СКР, в Мараморш-Сігеті ся зышли молоды люде на 3. Світовім форумі русинской молодежи.

На першім пленарнім засіданю репрезентанты штыткых русинських організації інформували о своей роботі міджі двома конгресами. Як было видно з выступлїя, каждая русинська громада ся усилює робити на домашнім полю подля можностей, а главное подля фінанцій. Проблемом зїстає надале неузнаня Русинів як самостатной народности на Україні, прїчим дотеперь было зробленых много конштруктивных кроків з ціліє змінити дану сітуацію. Лобінг СКР і окреме єї председы через амбасады в США і на Україні сітуацію змінїв ходем в тім, же Закарпатська областна рада узнала, же на Закарпатю жыють Русини і тога народношть будє внесенена до реєстра народностей Закарпатя. Но іх узнаня на цілодержавній уровни зїстає вопросом недорішеным.

Русини в окремых країнах говорили о проблемах в области школьства, конфесїї, выдавательской роботы, розвоая языка і утверждованя властной ідентичности, бо іщі і дньєш в дакотрых країнах (Польско, Україна, Хорватська, Румунско) суть конфронтваны з проукраїнськыма „таборами“.

Оцінку работы СРР зробив председа Павел Роберт Магочий, який зарївно вызвав в будучности в діяльствї членських організації СКР ся концентровати на два основны проблемы: школьство і списованя людей. З тым цілієм вызвав і молодеж поставити собі основный ціль работы молодежного форуму – завїтати до штыткых русинських сел і бісїдувати з людьми на народности темы. Цїлієм такой работы має быти збївшїня числа особ русинской народности і школ з навчанем русинского языка.

Делегаты ся в першый дньєш пленарного засіданя офіційно догодили на прїятю русинських сїмболів: заставы, ербу і гимны.

Другий дньєш конгресу ся вызначовав дакійкома важныма пунктами програму. Проходило засіданя в секціях, о выслідках работы яких інформували председовє на другім пленарнім засіданю. Ту делегаты ся мусили знову вертати к дакотрым задачам, прїятным на попередніх конгресах, але дотеперь невыповненым.

У сфері літературы ся спомїнала в першім ряді приправа антології русинской прозы (позн. авт. – антологія русинской поезїї вышла іщі в р. 1997 в Новім Саді, зост. Н. Дудаєв) і розбїгнута работы Світового форуму русинських писателів, зрод якого ініцїював іщі 7. СКР в Пряшові в р. 2003. Так само ся делегаты дотупили потреби омолождованя форуму писателів. В історічній і культурній секції делегаты ся згодили на потребу розвоая языка, створіня самостатной музейной секції почас работы конгресів, створіня галерії вызначных постав русинской культуры і выдаваня каждыйрочно Інформатора русинських культурных акцій. В конфесїоналній секції делегаты ся згодили на потребу пасторації в русинськїм языке, перекладано до русинского языка церковных книг і на формованю основной штруктуры (вікарїат) в рамках русинської грекокатоліцькой церкви. В економічній і секції животного оточїня делегаты говорили о потреби контактів міджі русинськыма бізнесменами і выпяждованя сфер на сполупрацу, а тых о охрані і залїснєваню Карпат через сполупрацу з мимовладныма організаціями. Школьска секція акцентувала потребу кооперації міджі учителями русинского языка в окремых країнах, організованя сполочных акцій про школярів, які ся учать русинський язык, выдаваня методічных помічників про выучованя русинского языка, літературы, культуры і історії і потребу вироблїня концепції навчаня педагогічного наслідства А. Духновича.

Делегаты Світового форуму русинской молодежи вирішили прїятї до СФРМ двї новы молодежны організації – з Хорватїї і з Румунії, таже в сучасности світова молодежна організація має сїм членів, і вирішили о зміні председы – новым председом СФРМ ся став Славко Загїрський з Польска. Акцентували потребу мати платный голос в СРР, вєсти сполочный веб-сайт і здобывати фінанції про свою роботу з фондів Европской унії.

Пообіді того дня делегаты 9. СКР волили нову світову раду. Ту настали зміны в зложіно СРР: новыма членами ся стали Марїанна Явінєць за Мадярсько, Михайло Алмашій за Україну, Наталія Гнатко за Хорватїю і Владимир Протівняк за Словакію. На першім засіданю новой СРР за председу СРР были зволеный Павел Роберт Магочий, підпредседом ся став Дюра Папуга зо Сербїї а выконным секретарем – Александер Зозуляк зо Словакії.

Наконєц делегаты одголосовали три практичны зміны в Становах СКР, цілієм яких є спружнїня работы організації, схвалили текст письма Святїшому Отцїв Бєнедиктову XVI., Резолюцію, і вирішили о мїсті організованя юбілейного, 10. СКР, котрый будє в р. 2009 в Руськїм Керестурі (Сербїї) і в Петровцях (Хорватїї).

Анна ПЛІШКОВА,
фоткы авторкы, А. З. і Еєы Міхны.

Світовий конгрес Русинів змінив штїл работы

Сала Крайской організації Словенского сїндїкату новїнарів у Пряшові была мїстом, де выконній секретарь Світовой Рады Русинів Александер ЗОЗУЛЯК скликав на 29. юня 2007 новїнарів на брїфінг. На нїм редакторы словенських медїї дістали інформації о 9. Світовім конгресі Русинів, котрий був 21. – 24. юня 2007 в румунськїм мїсті Мараморш-Сігет.

За тры найважнішы моменты конгресу поважує пан Александер Зозуляк: 1. Ожывлїня работы Світового форуму русинской молодежи, котре декларовав новий председа Рады Світового форуму русинской молодежи Славко Загїрський з Польщї, але і підпредседкыня Алена Блыхова зо Словенска, котра поінформувала новїнарів о узнесїях Світового форуму русинской молодежи. За прїоріту поважує міджнародны проекты, заміряны на роботу з дітми і молодежом, цілієм котрых бы мало быти підхопленя в них інтересу о історію, культуру і язык своїх предків. За новых членів форуму были прїятї русинськы молодежны організації з далшых двох держав – з Румуньска і з Хорватьска. Світовий Форум русинской молодежи заєдно проявив інтерес мати свого представителя і у світовій раді, што было акцтоване, і так попершыраз в історії Світового конгресу Русинів мать у світовій раді свое заступлїня і представитель молодежного форуму, котрым ся став Славко Загїрський.

Другым важным моментом, котрий назначив новий тренд у работі Світового конгресу Русинів был тот, же штыткы єго делегаты были гостями сел недалеко Мараморш-Сігету, в котрых жыють румунскы Русини. Так навшївили села

Быстрый, Кручинів. Вышню Рівну і Тису, де мали можность комуникувати з мїстным жытельством. Подля неофіціальных огадів, в Румуньску бы мало жыти коло 30 000 Русинів, но прї переписі собї русинскы народношть увело лем вышше 300 душ. Правы таку стрічї суть барз хосенны, бо допоможуть тым людем зорьєнтовати ся у вопросі своей народности приналежности і будє іх треба організувати і в будучности.

Третім моментом, котрий підпорили штыткы участници конгресу, є посланя жадыти делегатів і гостів конгресу римскому папви, жебы узнав Русинську грекокатоліцьку церькву на Словенську за самостатну подля церьковного права, так як то было в минулости, бо в році 1968 была тот церьков адміністративным актом змінена на церьков словенську. Русини на Словенську жадают папу, абы мали свое єпископство, котре бы в повній мїрі рещпектовало іх право на захованя літургічных обрядів в духу кірїлометодьской традиції і в іх материнськїм языке. Копїї жадыты были посланы і Выходній конгрегації у Ватїкані і апостольскому нунціо на Словенську.

За двї главны области, на котры ся мала замїратї робота штыткых русинських організації в єднотливых державах, поважує конгрес область школьства і списованя людей, котре будє в єднотливых державах у роках 2010 і 2011. Далшій, уже десятій Світовій конгрес Русинів будє за два роки в двох державах нараз – в Сербьску і в Хорватьску, бо даколи то была єдна держава – Югославія і Русини ту жыють компактно праві на граніці тых двох держав.

Кеетослава КОПОРОВА

„К Богу – ласку, к людем – сердце...“

„Кібы Пан Біг дав, жебы лем на 10 минут оживе спіскоп, а перешов ся по своім Уряді, мусило бы му праскути сердце з того жалю і скламаня... Але люде не дурны, выштыко відяць...“ (Корзар, 16. II. 2001)

Кідь мам правду повісти, фурт як читам тоты щіры слова Марка Гая, аж ня заморозить, кідь собі представлю гро того, што ся крїе за обьягом єго слов. Вера так, великий жал, а іщі вєкше скламаня бы допьягло на сердце і душу Благореченого Владыку Павла... Цї за таку церьков він знашов тоты вязєнскы мукы і страдана, тоты поневірїаня?

Як ся так чоловик задумать на тов ситуацій, котра взыкла в нашій грекокатолицькій церькви за послїдніх 15 – 20 років, не єдного з нас, ай щірых вірників, нападє вопрос: Чом настала така ситуація? Чом нашій церькви, котра ся іщі не спамтала з єдной Голгофы, уж готують другу? Чом нашій церькви, котрій ся іщі не встигли загоїти раны з єй першой ліквідації, уж рихтують другу? Чом зазягують до нашої літургії? Чом міняють калєндарь? Чом обряды, звыкы? Чом? Чом? Чом? І не чудо, же каждый з нас має тїлько вопросів. Каждого з нас знепокоєє такый став, уражуть нашу честь і достойность, уражать нас і нашу віру, кідь видимє, як обертують церьков выходного обряду на западну, як єй латинізують. А дотеперь – чом? Спробуймє ся над тїма одповідями ведно задумати.

В часї тєзв. політичного помьяку в 1968 році ся двїгать помалы, але істо, на ногы і Грекокатолицька церьков на Словєнську. Скоро 20-річна нучена перемїна не могла не проявити ся на єй „здравотнім ставі“. Главно то было видно на єй священїках, на єй, повів бы-м, духовній силї, котра была так препотребна на єй животну ренесанцію. Правда, такый став было треба найскорше рішати. Также настав вопрос, де взяти нову духовну посилу, новых священїків? За ситуації тоталїтного сїстєму, глядати помїч у своєї матерьскїї епархії – Мукачевскїї тогды не было можне, але, правду повісти, ани ся барз не хотїло дакотрым урядником на єпіскопскім урядї взыжкыти таку можность. Взыжкыти екзїстенцію Богословской семїнарїї у Пряшівї, тоты істы уряднїцкы так само не желали сї, кідьже уж тогды мали далекозьягы планы, тєзв. „модернізації“ грекокатолицької церькви. Як ся указало пінішє, то было лєм такїчний манєвр з їх боку, абы собі могли вытворити лєвну платформу на реалїзацію своїх нечестных і недостойных духовного сану намїрїв. Дакотры з них старали ся выговити владній ідеологїї, кідь оспївовали путь, „по котрєй са луд нашої вїлїстї розходо/крачає к социализму“. Вєра так, были ай такы, што спївали, хвалили, славили, бо добрі знали, же за то прїйдє нагорода. Она дотеперь прїшла – незадовога церьков дїстала адмінїстратора.

Подьмє назад к церькви. Также, кідь сьмє не мали можность формовати сї своїх священїків, наша церьков, церьков руська, была мушена, а урядником єпіскопского уряду барз то пасовало, взыжкывати службы латиньскых школ. Таким способом наша церьков глядять свою духовну посилу не мїджі своїма вірниками, мїджі людми руського роду, але мїджі інышма вірниками, главно мїджі римокатоликы. А правї ту дєсь ся зачїнає Голгофа нашої церькви, друга спроба єй ліквідації. Абсолвенты латиньскы школ, новы, фактїчно, римокатолицькы священїцкы прїходять до наших сєл і містєчок мїджі наших людей руського роду, а, правдаже, роблять свою „місію“, свою главно задачу: латинізують церьков, літургїю, вірникїв, калєндарь, обряды, звыкы... Вывохлаваны у латиньскых школах, на латиньскїм обрядї, тоты священїцкы, котры, здало бы ся, же прїяли нашу віру, грекокатолицьку, у своім внутрї, у своєї душі, але і цілым своім єством, суть, прєдцї, прєсєвїдчєны в інышмї вїровызнанно. О тїм свїдчїть прїпад єпіскопского вікаря Павла Рєпкы іщі за час ємерїтного єпіскопа Яна Гркы, котрый по прїходї новогє єпіскопа одышої з нашої церькви і вєсєло „выслуғує“ як плєбан в римокатолицькїм костєл дєсь на западнім Словєнську. Не тїжко собі прєдставити, што робив такый „пастыр“ в нашій церькви. А зато ім прєшоджать церьковнославяньска бїсїда, котру не раз суть прїмушены чїтати, а зато не все, і не каждый розумїть тому, што чїтать. Не чудо, же дакотры вірницкы, главно їх прїхыленцї, ламентують: „Му лєвієтє... ту нєрозумїєтє“. Але кібы тот священїк был нахыленый нашій церькви, нашій вірї, нахыленый цілым сердцїєм і душою, цї він бы не нашов ключ к тому, жебы тому языку порозумїв і сучасный хрїстїан, сучасный молодой чоловик? Дотеперь – нашов бы, а як легко, лєм кібы хотїв. Лємже він не хоче, бо він має інакшый цїль, інакшу задачу... Єго „місія“ в нашій церькви є цалком інакша...

Уведу прїклад, то не і ніяка нагода, то не є єдиний прїклад, то нї! Іх вєдє прудомана стратегїя духовных лїдрїв, котры ідеїно і цїлено „ведуть“ наших пастырїв. Єден з них, бїрїтуал, єзуїта Федор, в минулости заслужєный книговик, так вызначєє ідею своім „боєвнїкам“: „Ано, správнѣм smertom ideme, treba len pokračovať... stojíme na prїesečníku dvoch kultūr, а Boh (видите, на кого ся посылають ?!) нас vybavil schopnosťami rozumїet obıdvoim. Aby však sme zvládli úlohu nám danú, máme srdcom čerpať z hlubky duchovnosti vıchodu, а rozumom prїijimat duchovnosti západu. Delenie sa (розумїїт: на выходну і западну) musí zостаť len historickou skutočnosťou, ktorá sa nesmie zopakovat“. А правї ту, в тых словах ся крїє стратегїя і тактика сучасных уряднїків грекокатолицької церькви, ай Пряшївской епархії, так і Кошіцького єкзархату. Видите, де аж сягать ідеїный замїр того „духовного вєдєа“ своїх „воєкїв“! А кілько є їх і мїджі нашыма людми, по наших сєлах і містєчках, де ся без найменшой ганьбы прєдєд собов і прєдєд своім сумлїнїєм, бєдє страху прєдєд Богом, тїскають, глядають тоту набїслабше огнєвнєко на мїцнїм ланцку руськой вірї, жебы просадити ідеїный замїр своїх „учїтєлїв“, же выходна церьков, церьков великанїв нашої вірї, якыма были Тарковїч, Гағанєць, Валїй, Нярадїй, Гойдїч, Голпо, ся мусьтє стати западно... Выходна церьков не смїє быти автономнов, не смїє быти самостатнов, як дотеперь. Дотеперьїна самостатнов „...sа musí zостаť už len historickou skutočnosťou, ktorá sa nesmie zopakovat.“

Тото є задача римокатолицькых священїків по наших сєлах і містєчках, о котрій говорїть єзуїта Федор у своім посланно, у своім ідеїным одказї. Тото суть тоты камїнкы, по котрых вєдє дражка нашу церьков на нову Голгофу... Тото суть тоты пробы, што вєдуть нашу церьков к єй далшій ліквідації... Правда, єднотумнїцкы, усїловны ученицкы, не дали на себе довго чєкати. Молодый єзуїта, іщі тогды рїднїй церьковнїй уряднїк, днєсь прїащївскїй єпарха Я. Бабьяк, про котрого слова „руськїй, руська церьков“ суть понятїя пєєратївны, напрїклад, єднотумнїчно схвалює ідеїный програм свогє „учїтєля“, але іде іщі далє, кідь твердїть, же реалїзовати ідею свогє „учїтєля“: „dokážu len ľudia duchovne zreli“ в дуїсї свогє „учїтєля“ кричїть: „Prejavme sa tak!“ Хто то суть тоты „duchovne zreli“? Як ся мамє „prejaviti tak“? Цї, недайбоже, тым, же зачїнемє: „Pane, zmiluj sa“ – спївати? А кідь спїваємє „Господи, помилуй!“ та іщі не сьмє „duchovne zreli“? Цї як? Што крїє за тоты фразы Єго Екссєленцїї, наш вєрховнїй пастыр? До чога жєне своє стадо? До якої кошары?

Алє найвєкшє прєшєдков при реалїзації ідеїных планїв своїх лїдрїв прѣ часть уряднїкїв грекокатолицької церькви є єй святїна: старо-славяньскїй язык, язык св. апостолїв Кїрїла і Мєфодїя. Кошіцькїй єкзарха, напрїклад, хоче: „...prehodnotiť to, čo sme v priebehu predchádzajúceho tisícročia nepochopili“. Прєдставте сї! – „prehodnotiť tisícročie“ – страшно подумати! Алє то іщі не є выштыко: „treba zrozumiteľnou rečou ľásky ohlasovať Evanjelium“. Ани ся мї не хоче вірїти, як може такый высокїй церьковнїй уряднїк, вєрховнїй душпастыр нашой церькви, выголосити таку абсурдность? „Zrozumiteľnou rečou ľásky“... Цї Євангєлія, чїтана по церьковнославяньскы, не была рєчєв ласкы? Цї то нашым прєдкам тїж было треба прєкєладовати? Або мы сьмє, прєбачтє за слово, такы дурны? А кідьже не розумїемє, – цї то є в тїм наша вина, же нашы душпастырї не суть спєсобны научити нас тоту рєч? „Zrozumiteľná reč ľásky“. За яку ласку скрывать свої умьслє Єго Екссєленцїя, отцє єкзарха? За ласку к блїжнїєму сьмому? Де там? Ёй вєще непокоїть тото, жебы ся „...už nikdy nezopakovala historická skutočnosť“... кідь наша церьков была самостатна. А то і напєрек тому, же Пряшївска єпархїя як цїлок екзїстєє скоро 200 років, напєрек сїлному тїску мадьярїзації – обстала, вытримала. Днєсь уж тот аргумєнт, за котрый нашы прєдкы прїнесли велику жєртву, як духовну, так і матєріальну, про нашых душпастырїв, не мать цїну. „Historická skutočnosť sa nesmie zopakovat!“

Уж споминаный прїащївскїй єпарха ТгДр. Ян Бабьяк говорїть о нашім Акафїстї: „...je to veľkolepý duchovný hymnus, ktorý už 15 storočí žije v srdciach generácií veriacich, ... je to nádherné а veľmi dôležité liturgické dielo východnej cirkvi“, – алє єдным дїхом додає: „je potrebné akafisty približiť zrozumiteľnej reči“. Нашто? – звїдате ся, – нашто є потребна зрозумїтьєлна рєч? Цї не зато, абы жыв далшых 15 сторїч в сєрдцїях гнєрацій? Або на то, абы надалє роздавав свою красу? А цї, небодай, в тїй „зрозумїтьєлнїй“ рєчї будє іщі крашшый? Нї, правдаже нї! Не зато! Ім треба, жебы в дуїсї своїх ідеїных наставнїкїв, звєкшкыти прудуцію „duchovne zrelych“, жебы ся уж нїгда не повторїла „historická skutočnosť“, же грекокатолицька церьков є церьков самостатна, церьков руська, характерїстїчным знаком котрой є буква святых апостолїв Кїрїла і Мєфодїя, котров выголосовали Євангєліє, котров прїблїжовали акафїсты, котрї 15 сторєч розумїли, а в 16. го тєба прєоцінити, бо невєдљны потомкы прєстали го розумїти. Так є! А може они і не розумљть... Може! Та як бы єй могли розумїти, кідь латиньскы школы їх тому не учїли, не формовали їх про руськы храмы, а зато і не доказали вуховати, выплєкасти в них ласку к тїй рєчї, к єй красї, к єй красї, не доказали в нх вуховати чєсть і почлївость к нашій церькви, к нашым прєдкам, к нашому богатству...

На тїм мїстї не можє не спомянути прєкрасны слова блਾгой памятї Святїшого о. Яна Павла II., кідь был в Пряшівї, єкрєм ішого, повїв і тото про нашу церьков: „... Цїлыма сторочами сьтє сї утримали свою літургїю, нагрємадїли сьтє богату дїдовизну, котра характерїзує вашу церьков... тота дїдовизна, котру Вашы отцєвє з великєв почлївостєв хранили, тєпєрь ся давать Вам, молодым. Зась обявляітє своє корїня, бо то є хрїстїанськє корїня, котрє прїнесло цїннєстї і цївілізацію цілій Європї“.

„...сплочєнствє выходного обряду сьтє, як малы озєрця-плєса... всьгды, де жыють грекокатолїці вїзантського обряду, мїджі вірниками ишої вірї, – є повинностєвє вьштыкых усїловати ся о то, абы ани єдно з тых озєрок-плєс ся не змєншїло, або іщі гіршє, не занїцкло...“

Так, кого волю, властно, выповнють грекокатолицькы священїцкы по наших сєлах і містєчках, по наших храмах, як не волю свогє вєрховногє наставнїка, свогє папы? Або выповнють волю свогє ідеїного наставнїка з Рима, котрый штучно роздїлив нашу єпархїю, жебы єй так скорїше латинїзовати? Або свїдомє ліквідують нашу церьков, нашу віру... Так ся мї видїти, же єдно і другє...

Остає лєм вірїти і надїятї ся, же справдєлївость прїйдє, бо Господь Бог терпєлївый, алє справедлївый... На нєго будємє уповати. Він, єдиний Він, Єго сила, Єго воля прїмусить наших душпастырїв назрїти дакус глєбшє до свогє сумлїня, до своїй душы, отворити наповно свої затвєрднuty сєрдцїя і пусти до них кх Божой благодатї, Божой ласкы і загорнүти до нєй вштытых своїх вірників, быти про них акуратныма отцями духовнымы, котры вєдуть свїй Божий люд молїтвama святых отцїв наших, Прєосвящєных і Прєподобных Владыкїв нашої епархїї до небєсного царствєна на спасєніє душ наших.

„...Ащє убо снїдетєся церьков єсє вкупї, і єсі языкы глаголатє: ... не рекүт лї, яко бїснєтєся...“

(Ку Коринтянам посланїє св. ап. Павла)

Павел МАСКАЛИК, Прїашїв

СВІТОВЫЙ КОНГРЕС РУСИНІВ
WORLD CONGRESS OF RUSYNS

Svetový kongres Rusínov, Duchnovičovo nám. 1, 081 48 Prešov, Slovak Republic
Tel.: 00421/51/7725629, e-mail: rusyn@stonline.sk

Мармарош-Сїрєт, 23. 6. 2007

Єго Святость
папа Бенедїкт XVI.
Ватїкан

Жаданя делегатїв і гостїв 9. Світового конгрєсу Русинїв о узнаня Русиньской грекокатолицької церькви sui iuris і выменованя єй русиньского єпіскопа

Ваша Святость,

мы, підписаны члены Світовой рады Русинїв, котры сьмє прєдставитєлями русиньскых культурных орґанїзацій із дєсятєх країн, зьєдїненых у Світовім конгрєсї Русинїв і зышли сьмє 21. – 24. юна 2007 на 9. конгрєсовім засїданно у мїстї Мармарош-Сїрєт у Румуньску, в першїм рядї поздравуємє Вас, Ваша Святость, а єднотумнїчно несємє Вам од іменї Русинїв-грекокатолїкїв щіры молїтвы, котрыма выпрошуємє у Господа Бога про Вас, намїстнїка Ісуса Хрїста на Землї, міцнє здоровя і гоїность Божых милостєй.

На сїтовїм конгрєсовім засїданно были обговорєны проблемы жывога Русинїв у сївіті, главно їх культурного і народностного розвоє, узнаня їх національных прав в єкрємых штатах, де жыють у великїм мїрї. Мїджі обговорєна проблемата ся дїскутовало і о ситуації Русинїв-грекокатолїкїв на Словєнську, котры чють крївду в подоби неузнаня їх права на поужываня материньского русиньского языка в літургїичных обрядях, права обсаджованя парохїй, де переважають русиньскы віруючі, русиньскыма священїками, права прїправы в русиньскім языку русиньскых богословїєв на пасторацію мїджі русиньскыма віруючима. Русиньскы священїцкы ся уж в 1997 році а потїм у 2003 році обернули на Вашого попереднєго, Святого Отцє Яна Павла II., за жаданєм о офіціалнє узнаня Русиньской грекокатолицької церькви sui iuris на Словєнську, а тїж за жаданєм установити єпіскопа про тоту церьков. Алє тото дїло доднєсь не было вїршенє. Русиньскы собі усвідомлюють проблемы у звязї з вїршїнїєм їх жадань, алє поваючють їх за такы, на котры мають право подля сївтыськых і церьковных законїв. Зато з довірїв і надїєв ся обертамє на Вас, Святїй Отчє, і вїримє, же нашы прєсьбы будуть выслуханы. Нашы надїї в тїм часї здають ся быти підсилєны Вашым звышєным інтєрєсом о дїяльність в католицькій церькви на Словєнську, о котрїм сьтє были інформованы при недавнїй навщїє єпіскопїв з Словєнска у Ватїканї, алє і о снагах створити ту новы епархїї. І кідь была в 1968 році русиньска церьков своє права записана в Annuario Pontificio як словєнська, а первїстна русиньска грекокатолицька церьков так прєстала єствовати, алє она хоче заховати собі свою ідєнтїчность і розвивати рєлігїйну і культурну дїдовизну своїх русиньскых прєдкїв, о чїм свїдчїть і то, же при послїднїм спїсованно жытєлїв на Словєнську в році 2001 ся к материньскому русиньскому языку прїголосило 35 тїсяч грекокатолїкїв.

Ваша Святость, в менї Русинїв-грекокатолїкїв, вірных одказу Кїрїла і Мєфодїя і найвсїтьшым традиціям выходного церьковнославяньского обряду, котры зьєдїняють грекокатолїкїв-Русинїв нєлєм на Словєнську, алє і на Українї, в Польску, Сєрбїї, Хорватьску, Мадьярську, Чєську, Сполєных штатах амерїцькых, Канадї, алє і індє у сївіті, котрых прєдставитєлї рєпрєзєнтують своїх братїв і сєстры і на 9. Світовім конгрєсї Русинїв у Румуньску, просїмє Вас, жебы сьтє з позїції Вашого Найвсїтьшого уряду выслухали голєс грекокатолїкїв-Русинїв з Словєнска і вїршїлы проблем з новустворїнїєм Русиньской грекокатолицької церькви на Словєнську і настолїнїєм єй русиньского єпіскопа. За тото дїло будуть Вам вдячны і будуть благорєчїтї Ваше рїшїня нєлєм сучасны русиньскы грекокатолїцкы віруючі, алє і їх потомкы.

Слава Ісусу Хрїсту!

3 великєв почлївостєв члєны Світовой рады Русинїв
як выконного орґану Світового конгрєсу Русинїв:

- Прєдсєда Павел Робєрт Магочїй (Сєверна Амерїка)
- Пїдрєдсєда Дюра Папуґа (Сєрбїя)
- Члєны CPP: Мїхаїл Алмашїй (Україна)
- Марїанна Лявїнєць (Мадьярщїна)
- Юрїй Фїрцак (Румунїя)
- Аґата Пїлатова (Чєхїя)
- Владїмїр Протївнїак (Словакїя)
- Андрїй Колча (Польща)
- Наталїя Гнатко (Хорватїя)
- Таємнїк CPP Александр Зоуляк (Словакїя)

Чом, Владыко, не берете собі прїклад од Святогє Отцєя?!

Слава Ісусу Хрїсту, важєный Владыко, у днєшнім упогагнїєм жывоїтї можє сї найдєтє пару минут і прочїтате пару слов од вірнїка-грекокатолїка. Чїтаєм в **Народнїх новїнках**, 4. 17 – 20 (16. 5. 2007) скєрєчєну статор, котра была прєбранєна з „Prešovského večernika“ (11. 4. 2007) і знепокоїв єм ся над єй тоном і думанїєм. Порївнєв єм думаня з думкыма, котры єм чїтав в „Literárnom dvojtýždenníku“ (2. 5. 2007), котры напїсав кардінал Ян Хрїстєом Корєц в статор „Európa а ту в неј“. Цї-тїуто: „Křesťanstvo bolo u nás prїtomné cez морálne і культурнє посьбенїє katolíckej а евангєлїєкєй cirkvi, cez Bernoláka, Hollého, Hurbana, Sládkoviča, Moyzesa а Kuzmányho, Hlinku і Rázusa.“ Вывдвїгєє їх, бо шырїли віру в Бога і єднотумнїчно вплївали на свїй народ морально і культурно.

ку своім не голоситє Вы? Чом тых отцїв духовных, котры днєсь хотять морално і культурно вплївати на вірнїкїв, котры трїмлять в почлївостї русиньскїй язык, церьковнославяньскїй обряд, котры вєдуть вірнїкїв к тому, жебы не зрадїли традиції своїх прєдкїв, чом їх не підпоритє? Чом їм сыплєтє поплїнь на голову?

Чом Вы, Владыко, тїж не надвїжєтє на традиції наших будитєлїв. Цї нашы єпіскопы і будитєлї Мануїл Олшавскїй, Андрїй Бачнїський, Александр Духовнїч, Александр Павловїч..., єпіскоп-мучєнїк П. П. Гойдїч, єпіскоп-мучєнїк В. Гопко не укрїплюли віру в Бога і морално, і культурно не вплївали на вірнїкїв-Русинїв? Тадь Вы знєаєтє, же закладали русиньскы школы, выдавали книжкы, букварї, молїтвєннїкы..., выступали протї мадьярїзації, асїмїляції, обгаєвали Русинїв, формовали їх ідєнтїту і утрїмовали рєлігїю. Цї під їх рїзамы не было сердце чїстой хрїстїаньской ласкы? Чом ся єдно дїлом, так як і Ян Хрїстєом Корєц,

Кідь папа римскїй, котрый є Вашым прїкладом і ку котрому ходитє на конзултанції, у своім „Urbi et orbi“ ся прїговарьтє ку своім вірнїкам, та зволїть собі належнїй язык, жебы дав чєсть Богу і почлївость народу, ку котрому ся прїговарьтє. Кідь ся обертать к Румунам, та научїть ся, або собі напїшє прїговор по румуньскы, кідь к Мадьярам – по мадьярськы, к Словакам – по словєнськы. Хочу ся Вас, Владыко, опросити, чом Вы, наш грекокатолїцкїй найвышшый прєдставитєль, собі не берете прїклад од папы римского? Чом, кідь ся прїговарьтє, або служьтє літургїю в русиньскїх парохїї, не говоритє по русиньскы? Так бы сьтє належнє чєсть воздали нєлєм Богу, но і Русинам. Або мы сьмє недостойны чєсти?

Тото суть, Владыко, мої трапєзы. Жычу Вам, Владыко, много здоровя і під рїзамы сердце повнє хрїстїаньской ласкы ку выштыкїм!

Миколой КСЕНЯК, Ружомбєрок

Резолюція

делегатів 9. Світового конгресу Русинів, 23. 6. 2007, Мараморш-Сіґет, Румунія

I. 9. СКР конштатує:

1. Русини досягли своє узнаня у вшыткых державах, окрема України, влада котрой дотепер не узнала Русинів як окрему од Українців національність, зато высловлюемя вдяку Закарпатьскій обласній радї за демократичне рішіня узнати русинську національність в Закарпатьскій области України 7. марца 2007 року, а узнати Русинів у цілій Україні было бы поступом допереду в ей снажїню стати ся членом Европской унії.

2. В часї од 8. до 9. СКР Світова рада Русинів (СРР), але главно ей председа П. Р. Маґочій, зробила хосенну роботу, жебы вышше підняти світове русинство і рішати їх найлекучішы проблемы, чому припомогли стрічі председы СРР у Вашингтонї і в Києві, в амбасадах Европской унії, Ватикану і іншых штатів, де жыють Русини, з владов і конгресом США, з омбудсманом України і єпископами Мукачівскій і Пряшівскій грекокатолицькой єпархії. Делегаты тых высловили председови СРР подякованя за выданя історії карпатьскых Русинів у анґліцкым, українськым, русинськым і румунськым языку – *Народ нивыды* і под.

3. Культурно-народносна організація Світовый конгрес Русинів має важность у державах, де суть узнаны Русини за самостатну національність і де суть зареґістрованы русиньскы організації.

4. Русиньскы організації у векшыні штатів розвивають добре діяльство на хосен русинства, але мусять іщі много зробити, жебы влада каждой державы на основі їх хосенной работы вырїшыла многы проблемы Русинів і міджінаціональных односин в цілім.

5. Дотепер вшыткы державы недостаточно фінанцують потреби русиньскых організацій, главно односно выдаваня їх періодичной і неперіодичной преси, а тых недостаточно забезпечують їх доступ до телевізії і радія.

II. 9. СКР схвалює:

1. Офіціалну русиньску заставу (прапор), ерб і націоналну гімну Русинів.

2. Справу председы СРР у трєх сферах:
а) Діяльство СРР в роках 2005 – 2007.
б) Проблемы, яку стоять перед нами.
в) Задачі до будучности.

2. Справу таємника СРР о господарїню СКР од 8. до 9. СКР.

3. Писмо папови римскому Бенедиктови XVI. під назвов *Жаданя делегатів і гостів 9. СКР о узнаня Русиньскій грекокатолицькой церкви своего права на Словенську і выменованя ей русиньского єпископа.*

4. Приятя Асоціації русиньскых організацій в Мадярщїні за рядного члена Світового конгресу Русинів а єго представителя за члена Світовой рады Русинів.

5. Приятя Русиньскій оброды на Словенську (РОС) і Словенської асоціації русиньскых організацій (САРО) як єдного рядного члена СКР за Русинів Словенська з двома інтеґралныма частями. Причїм сполочна делеґація за обидві організації запропонує за свого представителя у СРР раз представителя РОС на час до найближшого конгресу, а раз представителя САРО на період до наступного конгресу. На пропорціоналнім складї делеґації на 10. СКР ся договорять представителі обох організацій – РОС і САРО.

6. Зміну Станов СКР, а то:
а) В статї 2 *Посланя і цілі* на кінці пункту 3. выкреслити речїня:
„ – *выдає властне періодїкум, часопїс Русин.*“
б) До статї 3 *Органїзацїна штрүктүра*, підчасти Б. *Органы общества*, у пунктї 2. *Світова рада Русинів* внести як другий абзац тото речїня:
„У выняткових припадах схвалює вымушены зміны станов міджі двома Членськыма громадами СКР, але тоты зміны наслідно мусять быти схвалены і надполовічново векшынов голосів притомных делегатів на найближшїй Членській громаді СКР, жебы набыли общу платность.“

в) До статї 3, підчасти Б. *Органы общества*, у пунктї 2. *Світова рада Русинів* як 4. абзац дати ре-

чїня:

„Членом СРР є і председа Рады Світового форуму русиньской молодежи (СФРМ) з правом голосованя. У СРР може го з єго повірінєм з такыма істыма правами заступити і підпредседа Рады СФРМ.“

7. Зложїня новой Світовой рады Русинів, членами котрой суть: **Михаїл Алмашія** (Україна), **Наталія Гнатко** (Хорватія), **Славко Загирьскый** (СФРМ), **Андрій Копча** (Польща), **Марїанна Лявїнець** (Мадярщїна), **Павел Роберт Маґочій** (Северна Америка), **Дюра Папуґа** (Сербія), **Аґата Пілатова** (Чехія), **Владимір Противняк** (Словакія), **Юрій Фірцак** (Румунія). На своїм першїм засіданю нова СРР зволїла за председу СРР **Павла Роберта Маґочія**, за підпредседа **Дюра Папуґу** а за выконного секретаря – **Александра Зозуляка**.

8. Десятий Світовый конгрес Русинів у 2009 році буде в Руськїм Керестурї (Сербія), а з того єден день у Петровцях (Хорватія). Газдом конгресу буде Руська матка з Войводини.

III. 9. СКР на основі работы секцій і діскузії прияв тоты рішіня:

1. Культурна і історїчна секція:

1. СКР силов своєю авторіты має сперати асіміляцїны процеси Русинів.

2. Обернути ся на Европску унію, жебы узнала карпатьскых Русинів за автохтонну націоналну меншину в каждой державі, де жыють, і жебы ей было ґарантоване владами тых штатів дотрїмованя ушыткых прав автохтонного народа подля штандартів, задекларованых Органїзацій споєных народів.

3. В часї 60. річнїці выстиягованя Лемків із родной землі в Карпатах делеґаты конгресу ся обертають к властям Польской републіки: Сейму, Уряду президента і Уряду міністрів, жебы узнали Акцію „Вїсла“ за незаконну, і жебы направили кривды, зробены Лемкам у Польску.

4. Обернути ся на Европску унію з просьбов доволити Русинам України безвізовий переход через гранїці тых держав ЕУ, де жыють Русини – Польща, Словакія, Чехія, Мадярщїна, Румунія, Сербія і Хорватія

5. Добивати ся пропорціоналного заступлїня Русинів у владных органах і штатных інштїтуціях.

6. Уж днесь зачати з освітнов работов міджі Русинами перед списованєм людей у роках 2010 – 2011 в окремых країнах, де жыють у великій мїрі Русини, высвітлєвати їм, же поставити ся проти асіміляції – то наше законне право, а хосен із охраны своєї русиньскій національности у перспектїві буде намного бївшыі, як із зречїня ся одказу своїх предків.

7. Тїсно сполупрацювати зо вшыткыма культурно-народносноныма обществами, котры узнають Русинів за самостатный народ.

8. Розділити історїчну і культурну секцію СКР на дві окремы і створити нову секцію музейной работы.

9. Выдавати інформатор культурных акцій Русинів 2 – 3 місяці перед їх реалїзацієв.

10. Глядати меценашів на выданя хосем тїсяч репродукцій ґалерії портретів вызнамных діятелів історїї і культуры карпатьскых Русинів.

11. Обернути ся к властям Румунії (парламент, президент і влада) із пропозицій створити у Мараморш-Сїґетї на основі прїватной колекції родины Піпаш зо села Тїса Націоналный музей Мараморша.

2. Літературна і публіцистїчна секція:

1. Група русиньскых писателів приправить до наступного конгресу Русинів *Антологію русиньскій прозы* (на тїм самїм прїнціпі як *Антологія русиньскій поезії*) і оберне ся на Світову раду Русинів, жебы забезпечїла выданя той антологїї.

2. У рамках Світового конгресу Русинів орга-

нізувати вечурны презентації трорчости окремых русиньскых писателів, зато треба, жебы делеґатом або гостєм на кождім конгресї бив хосем єден репрезентант русиньскых писателів із каждой державы.

3. Форум русиньскых писателів створить список русиньскых писателів із їх координатами і буде реалїзувати выміню вшыткых інформацій о літературных акціях русиньскых писателів в окремых країнах.

4. Створити єдну основну інтернетову сторїнку в каждой державі, котра бы приносила найважнїшы інформації зо жыюта Русинів каждой країны. То саме треба зробити з прес-інформаціями посередництвом інтернетової сторїнки *Рутен-пресс*.

3. Конфесійна секція:

1. Підпорвати снажїня русиньскых грекокатоликів на Словенську, жебы Святий Отець Бенедїкт XVI. рішыв їх много-річнны просьбы обновити Русиньску грекокатолицьку церьков на Словенську і установити про тоту церьков русиньского єпископа.

2. Просити церьковну єрархію православної і грекокатолицькой церкви, де жыють Русини, створити про русиньскых віруючїх властны церьковны штрүктүры.

4. Школьська секція:

1. Узнати, же главна ідея школьского діла є у тїм, же школа – основный фактор охраны націоналной самосвідомости Русинів.

2. Рекомендовати міністерствам школьства в окремых державах, жебы школы з русиньскым языком навчаня або навчанєм русиньского языка были даны на уровені школ маєрїтных народів.

3. Створити концепцію систематичного штудованя педагоґїчної дідовизны **Александра Духновїча** у вшыткых державах, де жыють Русини.

4. Жадать СРР помочі учителям русиньскых школ організувати стрічі міджі нима у формі семїнарів, участы на взоровых годинах русиньского языка і культуры в розлічных школах окремых держав.

5. Русиньська школа має здобыти штатут міджінародного характеру. Підкарпатя є приправене прїяти по єднім учительві з каждой державы уж в школьскім році 2007 – 2008.

6. У зонах некомпактного перебуваня Русинів у дакотрых державах (Сербія, Мадярщїна і др.) організувати стрічі школярів і створєвати про них лїнґвїстїчну атмосферу жыютого контактуваня ся в русиньскім языку.

5. Секція економічна і жывотного оточїня:

1. Просити Русинів із Вашингтону контактувати ся з амбасадорами тых держав, де жыють Русини, і інформувати їх амбасады і влады о екологічных проблемах регіону Карпат, наприклад в Мужїєві або Берегові на Підкарпатю.

2. Органїзувати взаємне інформованя міджі русиньскыма організаціями о важных економічных проблемах і екологічных гаварїях у регіонах, де жыють Русини.

3. Высловити неспокойность владї України з нищїнєм природы, вырїзованєм лісів, заморєванєм землі отроьными отпадами на Підкарпатю.

4. Органїзувати бізнїс-семїнары і курсы анґліцького языка про бізнїсменів і запропонувати на них успішных русиньскых бізнїсменів із окремых штатів.

Резолюція

делегатів 3. Світового форуму русиньскій молодежи, 23. 6. 2007, Мармарорш-Сїґет

1. Делеґаты 3. Світового форуму русиньскій молодежи (СФРМ) за найважнїше діло того форуму поважуєть прїяты двох новых членів, а то русиньскых молодежных організацій з Хорватьска і Румуньска.

2. Прїяли рішіня о створїню інтернетової сторїнки СФРМ, котра бы фунґовала як прес-аґентура. А до того діяльства ся залучать групу молодых з окремых штатів, котры будуть сторїнку обслугоувати.

3. СФРМ собі на своїм пленарнім засіданю зволїв председу – Славка Загирьского з

Польска і підпредседкыню – Алену Блыхову зо Словенська.

4. СФРМ єдногласно схвалїв, же председа або підпредседа є повинный брати участь на засіданях Світовой рады Русинів з правом голосованя.

5. Рада СФРМ на своїм першїм засіданю вырїшыла, же найближше ей засіданя буде в октобрї 2007 року в Пряшовї на Словенську.

• Председа Світовой рады Русинів Павел Роберт Маґочій із новым председом Рады Світового форуму русиньскій молодежи Славком Загирьскым із Польска і підпредседкыньєв Аленов Блыховоев із Словенська, котры были зволены на 3. Світовім форумї русиньскій молодежи 23. 6. 2007 у Мармарорш-Сїґетї в Румуньску.

НАРОДНЫ НОВИНКЫ Выдавать Русин і Народны новинкы з фінанчнов помочов Міністерства культуры СР. Шефредактор: Мґр. Александер ЗОЗУЛЯК, редакторкы: ПґДр. Кветослава КОПОРОВА, ПґДр. Марїя МАЛЬЦОВСКА, языкова редакторка: ПґДр. Анна ПЛІШКОВА, ПґД. Адреса: **Лудовѣ новинь, Duchnovičovo nám. 1, 081 48 Prešov**. Тел.: 051/77 256 29. Передплатне на рік 250 Ск, до сусідніх штатів – 600 Ск, до заґранїча поштов ІІ. класы 35 \$ або 26 €, поштов І. класы 43 \$ або 34 €, заплатити мож прямио в редакції, банком вышком, банком переводом або поштово поужков на ч. рахунку 1386912153/0200, Všeobecná úverová banka, робочка Prešov. Выроба: Друкарня КУШНІР у Пряшовї. Рєґїстрацїне ч. **МК SK 417/91, МІС 49 438**. Опублїкованы погляды дописователів не мусять быти згодны з поглядами редакції. Адреса новинок на интернетї: www.rusynacademy.sk, <http://narodny-novynyky.presov.sk>, E-mail: rusyn@stonline.sk

Rusín a ľudové noviny
Duchnovičovo nám. 1
081 48 Prešov 1
PLZ
VsRP – 664/2003
Platené v hotovosti
080 02 PREŠOV 2